

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Добринка Драгиева Парушева,

катедра Етнология, Философско-исторически факултет, ПУ „Паисий Хилендарски“ и

Институт за балканистика с Център по тракология - БАН

за материалите, представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност 'доцент'

по професионално направление 2.2 История и археология

(Нова история)

В конкурса за 'доцент', обявен в Държавен вестник, бр. 33, 11.04.2014 г. за нуждите на Катедрата по Нова и съвременна история към Историческия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, като единствен кандидат участва д-р Алексей Кирилов Калъонски, главен асистент в същата катедра. Представеният от него комплект материали включва документи в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (автобиография, необходимите дипломи и документи, списък на публикациите и авторска справка за научните приноси, както и самите публикации).

Кандидатът предлага на вниманието на журито общо 27 научни публикации, от които две монографии (едната в съавторство) и 25 студии и статии (от тях три в съавторство); освен това е посочено и участието му в изработване на учебни помагала в съавторство (седем на брой), както и примери за редакторска и съставителска дейност. От всички тези публикации 21 са от времето след заемането на академичната длъжност главен асистент през 1997 г. Малка част от по-ранните публикации (като № 3, 4, 6 от списъка със статии и студии) са пряко свързани със защитената през 2002 г. като докторска дисертация и публикувана през 2007 г. монография за юриците; преработено и допълнено издание на същата предстои да бъде публикувано на английски език с подкрепата на American Research Center в София в края на 2014 г. Във втората монография за мюсюлманските общности и комунистическия режим в България, със съавтор Михаил Груев, Алексей Калъонски е автор на втората част (с. 106-193), посветена предимно на политиките на комунистическото управление към турското население. От представените академични текстове седем са публикувани в чужбина, на

английски и гръцки език, а останалите – в България, като някои от тях също са на английски език.

Тематиката на предложените публикации е разнообразна, но границите на научните интереси на Алексей Кальонски се очертават ясно. Струва ми се, че подбраните от самия него шест текста, включени в наскоро издадения електронен сборник (публикации с номера **5, 16, 17, 20, 23 и 25** от списъка със статии и студии), както и самото наименование на сборника *Communities, Identities and Migrations in Southeast Europe*, доста добре представят изследователските области, които привличат вниманието му. Етническите и религиозни общности, пътищата за конструиране на техните идентичности и предизвикателствата, с които те се сблъскват, са един от фокусите в работата на Кальонски. На тази тематика са посветени голяма част от публикациите му (например неговата част от монографията за „възродителния процес“, както и публикациите с номера 2, 5, 13, 14). Пряко свързан, може да се каже дори част от този проблемен кръг е и интересът му към номадските общности, започнал още с работата му над докторската дисертация, продължил впоследствие (напр. № 3, 4, 6, 8, 10, 18, 19, **20, 25**) и намерил изява и в английското заглавие на преведената монография за юруците (*Nomads, Farmers and Soldiers*). Този интерес съвсем естествено преминава отвъд номадизма и позволява на кандидата да анализира и друг тип миграции – в резултат на това се появяват изследванията за взаимовръзката между етничност и миграция и за бежанците в България през междувоенния период, второто в съавторство с Валери Колев (съответно № **16 и 17**). Не на последно място се появява и тематиката, свързана с начините на преподаване на историята, употребите и злоупотребите с нея, със съдържанието и качеството на учебниците по история в балканските страни и необходимостта от интеркултурен диалог (№ 7, 11, 12, 15), както и наблюденията и анализа на разнопосочието между официалната история и нейните местни интерпретации (**23**). Тук е мястото още веднъж да подчертая сполучливия подбор на текстове, преведени на английски и представени в електронния сборник от 2014 г. – те действително представят добре палитрата от изследователски интереси на Алексей Кальонски.

Научните публикации на кандидата показват зрялост и задълбоченост. Особено добро впечатление ми прави неговата склонност към прилагане не само на исторически, но и на антроположки подход в изследванията, което се отразява положително на постигнатите резултати. Академичните текстове представят Кальонски като един от разпознаваемите в национален и регионален мащаб учени, работещи върху изброените проблеми. Мисля, че

едно приложение на цитиранията на негови изследвания от други автори, каквото липсва сред предоставените ми материали, би подкрепило това твърдение. Не по-малко важни от чисто научните са и публикациите на кандидата с приложно значение – имам предвид резултатите от работа по проекти, свързани с преподаването, и от участието в подготовката на учебници и учебни помагала. Към тях бих причислила и № 21 и 22 от списъка със статии и студии, които ми се струват по на място в раздела на помагалата, още повече, че и самият Калъонски поставя под номера 3 и 4 целите наръчници за преподаватели и за студенти, към които той допринася с посочените текстове.

Освен публикациите на кандидата, внимание заслужават и други аспекти от неговото житие. Дългогодишна му преподавателска дейност и подготвените от него курсове като тематика в по-голямата си част не съвпадат с изследователските интереси на Калъонски, а покриват ареали далеч отвъд Балканите: той се е утвърдил и като преподавател, специалист по Русия и Евразия, при това в един много широк хронологически диапазон (от X до XIX век). Участието му не само в национални, но и в международни конференции, семинари и проекти говори за неговото утвърдено място сред академичната общност в региона като сред семинарите и конференциите отново се открояват и такива, илюстриращи ангажираността му с преподаването на история както в средното, така и във висшето образование, както в България, така и на Балканите.

В заключение, документите и материалите, представени от д-р Алексей Кирилов Калъонски, отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски“. В работите на кандидата има оригинални научни приноси и авторската справка за тях е коректна. Поради изложеното дотук, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ за избор на д-р Алексей Кирилов Калъонски на академичната длъжност ‘доцент’ по професионално направление 2.2 История и археология (Нова история).

6.08.2014 г.

Изготвил становището:

Пловдив

доц. д-р Добринка Парушева